Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזע בלאטט ערשיינט
דריימאל יאהרנטלך
מונטאג, מיטוואך אונד פרייטאג
אונד קאסטעט
פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעריג 10 גולד. — קר. ע. וו.
האלבייעריג 5 גולד. — קר. ע. וו.
פיערטעלייעריג 2 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיר אויסלאנד
גאנציעריג 11 גולד. — קר. ע. וו.
האלבייעריג 5 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיערטעלייעריג 2 גולד. 75 קר. ע. וו.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
עדען מאנ
פ ר נ מ ר ר ן
אונד דער פרעמדענאנאנס-פערמיטלונג פון דעם אנפאנגנ דעם
ד ר ס ד ן
דיא רעדאקציאן בעפינדעט זיך אין
פ ע ס ט
אלט-נאמסטע נומ. 1.

Nr. 43. אייל פעסטער יאהרגאנג פעסט, פרייטאג יח ניסן ה.ת'ר'ל'ט. Pest, den 11. April 1879.

דער אויסצוג איז עניפטען.

דער לעזער מאג יא נכט מיינען, דאס ווי דער אינג פרעדיגט אבער דען „אויסצוג דער אז־ראעלטען איז עניפטען אלס ליט־אר־טיקעל בריי־גען „אלדען, יא דעם צו דיעזער צייט מאנכע ווי־ל־טען צוזטיגנגן מאכען, נון, דערארטיגעס טהון ווי נכט, דא דיעס עדע, געמיינדע פאן אידרעס דאבייגער אונד עדע פאמיליע פאן דעם פאטריאי־פאטער בים „סדר, געגעבענ האבען; אבער מערק־ווירדיגער ווייזע עכען צו דיעזער צייט אין „עלבער־ווי דען אויסצוג אנזעהנלאר פאר־פאנדרען אויס עניפ־טען פ־ערען, דאס אונס איר דא פאליטיק אייגען געשפרעכס־שטאפף אבער דען „אויסצוג אויס עניפ־טען „געגעבען, — דא מ ו נ ס ט ע ר, „עלבע עגגלאנד אונד פ־ראנקרייך דעם „עטצטען „צוג־לאנד פאן עניפטען אלס „אטאד־נעבער „שרייבען, „מיסטען דיעזען „דענסמאל „ווערער אויס עניפטען א ו ס־צ ו ג ד ר ן, אונדעם דא פאן דאדט נאכין אויפגאר־פען „אדדען.

בעגאנגען איז דער „צוג־לאנד פאן עניפ־טען נאך מעהר פערשיעדענע אלס דיי אבער־דערר־שעדען דער פרעמדען — אונד דא עגגלאנד אונד פ־ראנק־רייך דיי „לאנד מיטשטעלבען, אויס אייגען בע־דייטענדען אינטערעסען אין עניפטען צו אבען. דא דא־מען עגגלאנד אונד פ־ראנקרייך דעם „עטצטען אין־ווייל דער „אנגלאנד אין עניפטען מאנכע אנדערע אינטערעסען אין־ווייל דער „אנגלאנד אין עניפ־טען אין־ווייל דער „אנגלאנד אין עניפטען אין־ווייל דער „אנגלאנד אין עניפט

שפּראַכע" אַבגעפאַסט ווערן, שיינט וואָהל צו בעווייזן, דאַס דיא פּערהאַפּטעטע שטרענגען ניכט נעגען אינזערע מאַנאַרכיע, זאַנדערן עבען גיר נעגען רוסלאַנד אירע אומשטירצ-פּלאַנע איינפיהרען וואָללטען. אין דיעזעם פאַללע מיסטע מאַן פראַגען: אַב אינזערע מאַנאַרכיע דענן פּערפּליכטעט איזט, פיר רוסלאַנד פאָליטיאַ-דינענדע צו לייסטען! איינע אנדערע פראַגע איזט: אַב דיעזע שטרענגען עסטערריך-אונגאַרישע אָדער אבער רוסישע אינטערטהאַנען זינד? זינד זיא אינטערטהאַנען אינזערער מאַנאַרכיע, דאַנן קאָממט יא איהנען נעוויס ניכטס דאַפיר, דאַס זיא רוסלאַנד נעגענאַבער דיעזעם אָדער יענעם אינטערנעהמען, אַללין זעלבסט ווענן דיא פּערהאַפּטעטען זאַנאַר רוסישע אינטערטהאַנען ווערען, דענטע עסטערריך דאַס רעכט, דיעזעלבען אבער דיא גרענצע צו שאַפּפען, ניכט אבער אין רוסלאַנד אוסצוליעפערן. אינזערע לעזער ווערדען זיך נאָך אַן דען פראַגעם דעם רוסיש-יידישען "גיהילסטען", נאַמענס פּרוימאַן אין ווענן, פראַגענדען, דער עבענפאַללס גיר איבער דיא עסטערריכישען גרענצען געשאַפּפען ווערדע, דאַ אינזערע אינזערער מאַנאַרכיע אונד רוסלאַנד אין פּערטראַג ווענן געגענ-זייטיגער אויסליעפערונג פאָליטישער פּערבריעבער ניכט עקסיסטירט, זאָ וואָללטע דאַס ווענער גע-רוכט זיך דענן איך ניכט ראַצ הערגעבען, דען פּרוימאַן אין רוסלאַנד אויסצוליעפערן.

* (באַראָן ראָטהשילד'ס איזנבאַהנ-וואַגאָן.) דער ווענער ראָטהשילד האַט אין פאַריז פיר זיך אונד זיינע פאַמיליע אייגען זעהר פּראַכטפאַללען אייזענבאַהנ-וואַגאָן אנפערטיגען לאַסען, דער פאַר ווענען מאַנען שאָן אין ווען אייגענטראַפּפען איזט. דער-זעלבע איזט פּראַכטפאַללער אייסנשלאַפטפּלאַץ אַלס זעלבסט דער קאַיזערליכע האָפ-וואַגאָן. ניר דער הערצאָג פאַן בריינשוויג זאָלל אייגען זאָלל, כאָסטבאַרען פאַמיליען-וואַגאָן בעזיצען. אַלס אייך דער באַרזע יינגסט יעמאַנד אין באַראָן ראָטה-שילד דיא פראַגע ריכטעטע: "וואָ זע דענן איי-גען וואָלטען פּראַכט-וואַגאָן בענאַטהיגע, אַנטוואָר-טעטע דערזעלבע לעבענדע: "דיא לייטע נעגענען מיך יא אָהנעהין "קאָנג דער ווענן. נון בייגן יא בעקאַנגטלוך דיא ענגלענדער דיא אייפּראַטה-באַהן אים. נאָנען פאַלעסטינא ווירד מיט אייזענבאַהנען פּערזעהען ווין. איך האַבע מיר אַל

* (ניעשה דלייכע דעיאלוצ-
אנערע בעיעגינגען אין דיס-
לאנד.) אים עשטערסבורג ווערט פאס ווייטן
דייטעס טעלעגראפירט: דער איזט דיא אייפרעגונג
איינע גראסע, זיא האט דען האבסבורג פונקט ער-
דייבט. פאסט יעדער טאג ברינגט געלעגענהייט צו
נייען אייפרעגונגען. יינגסט יאר דער אין באלד.
אין יינגער קאיאלער שפראך אין מערדען עס
טאנצע אן. אנשטאט יעדער אנטאיבט צאר דאס
מערדען איינע טאטען-פיסטאלע דערפאר איז
פיעדער דעזעלבע גאנען דיא ברייסט דעס יינגען
מאנגעס אב. דער זאלדאט טאדט צ' באדען שטיצ-
טע. ביא דער אפצייטונג אנשטרוכונג שטעלל-
טע זיך אלגעמעס דעייס: זאיאזד דער יינגע
קאיאלער, אלס דאס יינגע מערדען גערעטען צו
דען גיזולטטען. דער יינגע קאיאלער ביאר יע-
דאך דיינען שאר אנד טראט פאר קייסעס אים
דעס פערבאנדע דער גיזולטטען אים. אים דיע-
זעס גיזונדע יאיגד דעזעלבע פאן יינגע פרייזעדן
פיינען צום טאדע פערארטהיילט. דעזעס יינגע
מערדען יאר עס זיך יעדיגס מיט דער פאלגיצע-
הונד דעס טאדעס. אייטהיים בעאפעסטראט יאיר-
דן. דאס איזט איינס. איינע נאך גראסעדע אייפ-
דעגונג. פערזוכאט פאלגענדער פאלל: יינגסט
שטארב דער גראפפיסס יעצעקלא. דעזעלבע
יאר נאך אין יינגער מאנן אנד יאהן דעס גראפ-
פיסטען האנסטאנטן. דער טאד דעזעס יינגען
גראפפיסטען יאר אין דא פלאטגלידער. דאס מאן
זאגלייך פערלאדט שאפפטע, אדלעס שפראך עס
אפפען אים. דאס דעזער טאד דען גאטטלעבער
זיין דיספטע. זיין שטעללטע עס זיך דערים. דאס
דעזער יינגעלינג גראפפיסס פערגיפטעט יאיר-
אנד צייאר נכט פאן גיזולטטען. יאנדען פאן
דען איינגען פערזאנדטען. דער יינגע גראפפיסס
אבגלייך אין מישליער דעס ראיזעלדען דייעס
גערארטע ולכסס צ' דען גיזולטטען. דייעזעיס
יאיד יא בערגטעט. דאס אין יינגער מאנן ביא
דער ערמארדונג דעס פאטיא-שעפס מעגעזיאפ
אין איינעס יאגען יינגען יא. דעזער יינגע
מאנן יאר דען אנדערע. אלס דער גראפפיסס
יינגעלא. דא עס פיר דען פאטבעשטאנד דעס
רוסשען קאיזע-דייעס דאפפערט גיפעלדלט יאר,
דאס איך אין גראפפיסס מיט דען גיזולטטען
ציאמעגייהלע — יא יאיד דער יינגע מאנן אין
אלדער שטעללע. דייד גאפט אינטעלדלט גמאכט,
אינטער אלדען אומשטענדען איזט עס גיר גאטט-
ליך. דאס אס ל-טען דעזעס אינדער פעטערסבורג

לאגען יא נכט. דער פראגע, דא אבגע איזט נכט
זא שפאסיג, דא ביידען גערגען עס נכט יא גנייא. אב
אין מאאר גיזלדען מעדר אדער יעזעגיר, אינד עשוא גערד
דאבען יא דען דאך! — שראפען יא ביא מיינע פאטער
בין דייגע עלטערן ענטיפפען זינד.

פראגע יאיידע ענטפער. ער ווייפעט יאגאר אינד
יאגטע: „ווא שאן איזט דאס דאך, יזען איך גאך יעמאנ-
דען איזט דער יזעלבע דאבען. דער פיר פרייזעדיס
יאגטע! מרייגע מאטיזלדע, פערארגען יא עס מיר נכט.
יזען איך אין אייגיר ענטגיאגט יא גיפערטיגלך בין.
אינגנסס גלעיכבע מאטיזלדע, יזען יא ווייסטע, יא
ערד זיך מיין נעשטה גענענדעס דאס, ווייסדע אין יא
קענען גלעגענס דאבען. פרייגיר יזאר איך פרייבאטע
אינד פרייבענגנגיר, אדגלדע אינד שרייבע אדגענען יאגטע
שיגר אייך מיינגס דעגען! אבער יעבאס דייד אידע
לעבע בין איך אין קיינ פאלגיר גיפערגיגס גענאדען
אינד יעדע אייגיר דאפפגנגפאלדען. גיזנגפס שטענען,
מיין לעבען יזאר בייטער אין ווייטע, דייד אידע לעבע
דאס איך דען פרייזלדען.“

„אבער, מיין לייבער פראנץ, עס נכט נאך אינטער
אינגענדליך, אין יזעלבען איך קיינע מאכט אינד אינד אידע
גערגאנגען דאבען! — זיא יזאלדען אייך יעבאס מיינע בייטער
נכט עפפעלדען! עס נכט נאך אינגענדליך, אין יזעלבען
זיא דיך פלאטגלך פאן מיר לאיזיסען, אינד מיט דיך ולכסס
דייטע שפרגען, דרגען דען איך נכט פערשטעהע —
אינד אידר אייגע נעטטע דאבע א אינגען יאגדגאגען אינד
גערגיגנפאפלדען אינדרגיגן אין.“

„ווא, מיין מרייבער מאטיזלדע! (דיעזע פראנץ
פרייגדען) זיא בעגאבטען מיך זיא זגגיא?“

„אינד לאגען זיא מיר דאס פערגיגען! לאגען זיא
דיך דייגבער יאגדגיגן!“

...לאגען זיא נכט, דער פראנץ, דא יאבע איך נכט
זא שפאסיג. דא ביידען גערגען עס נכט זא גנייא. אב
אין מאאר גיזלדען מעדר אדער יעזעגיר, אינד עשוא גערד
דאבען זיא דען דאך! — שראפען זיא ביא מיינע פאטער
בין דייגע עלטערן ענטיפפען זינד.“

פראנץ יאיידע ענטפער, ער ווייפעט יאגאר אינד
יאגטע: „ווא שאן איזט דאס דאך, יזען איך גאך יעמאנ-
דען איזט דער יזעלבע דאבען. דער פיר פרייזעדיס
יאגטע! מרייגע מאטיזלדע, פערארגען יא עס מיר נכט.
יזען איך אין אייגיר ענטגיאגט יא גיפערטיגלך בין.
אינגנסס גלעיכבע מאטיזלדע, יזען יא ווייסטע, יא
ערד זיך מיין נעשטה גענענדעס דאס, ווייסדע אין יא
קענען גלעגענס דאבען. פרייגיר יזאר איך פרייבאטע
אינד פרייבענגנגיר, אדגלדע אינד שרייבע אדגענען יאגטע
שיגר אייך מיינגס דעגען! אבער יעבאס דייד אידע
לעבע בין איך אין קיינ פאלגיר גיפערגיגס גענאדען
אינד יעדע אייגיר דאפפגנגפאלדען. גיזנגפס שטענען,
מיין לעבען יזאר בייטער אין ווייטע, דייד אידע לעבע
דאס איך דען פרייזלדען.“

„אבער, מיין לייבער פראנץ, עס נכט נאך אינטער
אינגענדליך, אין יזעלבען איך קיינע מאכט אינד אידע
גערגאנגען דאבען! — זיא יזאלדען אייך יעבאס מיינע בייטער
נכט עפפעלדען! עס נכט נאך אינגענדליך, אין יזעלבען
זיא דיך פלאטגלך פאן מיר לאיזיסען, אינד מיט דיך ולכסס
דייטע שפרגען, דרגען דען איך נכט פערשטעהע —
אינד אידר אייגע נעטטע דאבע א אינגען יאגדגאגען אינד
גערגיגנפאפלדען אינדרגיגן אין.“

„ווא, מיין מרייבער מאטיזלדע! (דיעזע פראנץ
פרייגדען) זיא בעגאבטען מיך זיא זגגיא?“

„אינד לאגען זיא מיר דאס פערגיגען! לאגען זיא
דיך דייגבער יאגדגיגן!“

...אבער זיא מיסטען אינד יזאלדען עס נכט בדען!
(יאגטע פראנץ אין דייגער פרייבייגדען) אינד לאגען אייגע זיא
גערגיגנ בעגאבטען נכט עפפעלדען. בערגדגען יזא, זיא
לאגען אייך אייגאבע יזעלבען דאבען אינד איר מיר מיינען
אייגגען יזערגאנגען בעשפפטען יזאר. דאבייד פרייבע אייך
עבען דייד פרייבייבדיגס אין יזעלבען-יזעפפרייבע, דאס
אייגען זיא פרייבע-אייגיר פאראבגען. מיט דער פרייבע
אייך פאן דייגער שלעגען יזעגאדגיגס אבגאבגען. —
פרייגיר מאטיזלדע, דא זיא דייגע אינגעגגייגיגס יזעלבען
גיר שפראבע בראבגען, זיא יזיזלד אייך דא זיא בבגען, אייך
מיינע יזאבגע, דא אייך אבגע אין מיינע פרייבייבדיגס
שפרגען, נכט גיר אבגען, יא, אייך בבגען יזא, גיר דאבען
יזאבגע גיר פערלאבגען אינד אין מיינע יזאבגע יזאר נכט גיר
דבגען! פרייבייבדיגס יזא גיר דאס!“

„עס אייגע אייגע יזאבגע פאבדבגיגע (יזאגע מאטיזלדע
לאבגע), אינד אייך דבגען נכט, יזא דבגע מאל אייבגיס
יזעלבען-יזעפפרייבע גיר אינבערלאבגען!“

„מאטיזלדע, מיינע פאבדבגיגע אייגע בבגען!
מיינע יזאבגע דבגען גיר אייבגען דבגען פאן דער בבגיזלדע
דייגער פאבדבגיגע אבגע! — אייגע דער פרייבע פרייבע יזעלבע
בבגען אייך זיא אייגע דבגען בבגיזלדע, אינד יזאבגע בבגע-
פאבדבגיגע!“ —

דאס שפראך פראנץ יא פרייבלך, דאס מאטיזלדע
אין יזיבגע בבגיזבייבבבגע, בבגיזבגע בבגבבגיגר בבגבבגיגע, זיא
דיא יזאבגע אייגע: „אייך פרייבבבגע אייבגע יזאבגע יזאבגע!“

זיא יזבגע אייגע יזאבגע שייבבגע לאבגע פאן יזבגע
דבגבבגע יזאבגע יזאבגע, בבגבבגע יזאבגע, בבגבבגע יזאבגע אייך. —
„מרייבבגע מאטיזלדע! (יזאבגע פראבגע אין פרייבבבגע
פאבגע) יזאבגע יזבבבגע יזאבגע יזאבגע דבגע אבגבבגע יזבבבגע דבגע
דבגבבגע, דבגבבגע אייבבבגע יזבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע
אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע אייבבבגע

פאָלגיעטאָן.

דער געהיימניס-פאָלל.

(16-טע פאָרטזעצונג.)

„איך מאַכט שוי אויף, דאַס ער מיט דעם פּרעדיגן נאָכטן ווערט ווייל פּרייזיגט אויס (אַנטן דער ווייסט). דענן ער האָט דיר אַפילו דעם טאָרן ווייל פּרייא גיפאָרן אויך גלוכסן. ער האָבן אין דיינער הייזאַטה נכסן מערר צו זיכן. אַלגעמאַלס פאַרגען זיא דורך דיינע דאַיע אייגן שלוסעל צו דעם גערייזיפאַלגן שיקאַלע אויפדעם פאַטערס, זיא קאָנגטן מיר דערע דאַיע אבקיפן!“

„לאָז נאָרם אייגן צערגער אויס דער טאַטע אויך אויבערגאָט זיא דעם ווייסדע.

„אַ, דאָ! (רעד דער ווייסט) אין 13 אַרבען מיט זיך דאָס קאָפּשאַל דורך זיא צוגען אויך צעגעס-צוגען פּרעפּעלן, מיר קאָנטן יעטעט צוגעגע גולדען!“

„לאָז נאָכ אויס נאָך אייגן צערגער אויך אַנטן:

„פּרעגדיגן זיא מיר מיגע פּרעשטיגדיגס! איך בין דורך דער צוגאַלד, דאָס איך מיר דערער פּרעאַרדיגט, אין דער בעגטן אייגר אַכע נעקאָמגען. דיא אייגסט מיגעס אייגטן פאַטער נעראַדיגן, קאָנגטן זיא מיר גיכס אַנגען, נאָך זעלבן מיר גענעגר עד אַן דער דער אַכרייגיגן!“

„גין! דענן וועגן איך אַן אַן דער אַכרייגיגן נעגיאָגטס זיא דעטטע איך מיר פּרעדער אַן אויס דיא רעכגונג צאַלדיגן אַכטן: אַכטן זיא אַן פּעל דער ווייס איך, דאָס דער אַנדערע נאָך אויפטאַטאַרט נעגאַרדען — איבערגעגס אויס דיר, ווער ווייס?“

„מאַדאַ, ווייל ער דאָך גיכס ווייס! דענן איך וויגעס שטערבן-בעטטע דעטטע ער זיא וועגיפטעגס, ווייגס בעדדער שרייבען לאַכטען, ער ווייס זיא, דאָס ער איך נאָך אייגן דאָרן דאָס, אויך זיא דעטטע ער זיא איך שאַן ווייגס קרעגס

דעגקען שטערבס. דער עגטפאַלטעטע דער בערייטס דאַכטערדמאַטע אַכטר-דאַכטער אייגע אַלד פּעל-דיטגע ווייקזאַמקייט. דאָס דיא געמיגדע גראַפיאַרדען, נאָך דעס טאָדע אויכדעס אַכטר-דאַכטערס דר וואַרדמאַן, אויכ דר אייגע אייך דעגען בערייטגע-דען מאַגן רייכטעטע. גראַפיאַרדען, ווערלעס דייטע דיא צאַלדלייכסטע געמיגדע אַגגאַרגס בולדעטע נאָרס שאַן צו אַגער צייט אייגע אַלד בערייטגדע שטעללגגס אין, דאָס דיא נאַטעגטלך אַלס נאַכפאָל-גער אייגעגס דר וואַרדמאַן אייגען אַכרייגער זיכען מיטטע, דער אייך אייך דעס געדעטטע דער ווערלט-ליכען ווייסגעגטאַטטען קען פּרעטמדלגגס דיא, אַגטעגד דאָס דיא שטגדע געטראַגגען, דיא דערען לאַנגעס-בערגער, דער בוגטער פּר זייגע ווערלטליכע בולדגגע עדער אייגע צערקזעטטגגס אַלס אייגען לאַכן פאַגד — דיא פאַלגטטע ווערדגגע צו טהיל וואַרדע, ער וואַרדע דיא אַגען אייגע אַכע-אַכע-בגער צו גראַפיאַרדען, ווייל ער „תיכה תכמה“, ווייטע געלעדזאַמקייט אויך ווערלטליכע בולדגגע, זיא שאַן צו פּרעבגדגען וואַטטע, בין צו זיגגעגס דאָס דאָכען גרייזגע-אַלטער דער אייגע „שבה עדאַלטעגד“, וואַר ער אויך ערגסטלך בעטטערעגד, דאָס ווערגד פאַלקס-טהל-ווייגען נאָך קרעפטען צו פאַדרעגן. דערר אַכע-אַכע-בגער לאַנדסבערגער בעגייגן דורך זיין לעבען אויך שטרעבען, דאָס מאַן אויך אַלס דאַגגעלדעטער מאַגן אין „אַדדאַפּט פּאַמטער דאַכע-בגער זיין קאָגן. אויס קאָגגרעסס שטאַגד דערר דאַכע-בגער לאַנדסבערגער נאַטדלך אויך דער ווייטע דער אַדטראַפיאַסגן, דאָך וואַר זיין אויפטרעטגע אומטער אין דרוגגעס, זאַגפטעס. ער זאַגטע אומטער: „רבי חכמים בגחת נשמעים. דיא וואַרטע דער ווייזגן פּינגען גיר דאַמאַלס געדאַר דענן דיא מיט „זאַגפטדיג“ אויסגעשראַכגן ווערדגן, דיגע קיגדער לעגס ער בעגעפאַלדס אין „תיכה תכמה“ אַגטערדטגען, אויך דיגע טאַכטער דיטטע ער אין דאָלכע לימדי תיכה“ פּערהייראַטגן, ווערלכע אויך מיט ווערלטליכע בולדגגע אויסגעשאַטטעט זיגד. אייגער דיגגער שטייגגדיגע אויס אַכע-דאַכע-בגער צו דאַשאַגן, אין אַגדערער ווערער אין „אַגגאַ“ אויס אַלע אין דערזעלבגן אייגסט זיא אַכע-בגער, ער זעלבסט אייגסט זיא דערגעגגען אויס דאָס דאָס.

* (דר. יעלינעק אַבער דען אַבער.) אַס ערסטגן טאָג דעס פּסח-פעסטעס שפּאַר דער „ווערער פּרעדער“ דר. ערלעגק אַס טעמפּעל עס ווייטגטאַלע נעגען דען „אַבער“, ער זאַגטע אַגדערע: „ווערלך גראַלטער „חלה

דשם“ אויס עס, דאָס ווערגן זיך מיט דעם אַגדערען „אַבער-געטעפּטע בעטטגען; מאַן גלויבע אַכער אַ גיכס, דאָס גיר אייגע דען „אַבער בעטרבגען, „ווערלכע זיך פּאַס ווערגטגע אַלזגזאַגט דאָכען אַגדער דעס דאָלס גיר דעגען, דיגע „אַבער בעטרבגען, אַגדער דעס דאָלס גיר דעגען, דיגע „גאַלדגגע דאָלס“ דעס געגגעדרטגען אַדדזגדרעטס, זיא אַדדזגדיג אַגבעטגען — גין! גין! אַך מיס עס צו מיגעס טעפּסטגן בערדערן זאַגגען, דאָס אַך דעכט פּראַמטע ווערגן קענגגע, דיא דיגעס פּערבעכגען גיכס פּערגע דיגע: „אַ, פּראַמטע ווערגן, „ווערלכע פּר דאָס ער-וואַכגטע גולד זיך „מצרי“ קריפּטגן, זיך אייגען דערלגגען „יס טהם“ דערבעטגן, אויר דאָכן נאָך גלויבגן, דערדיר דען דעכען נאָטט גלויבגן גע-מאַכט צו דאָכען; „אַ, אַן מיגער ערדאַהטגן דאָגגעל דיגע בלוקע אויך עכען אייך אייגע, דיא דאָס בעטכ-כד פּאַר זיך דאָלטגן, „ווערלכע אויכדע גערגאַגקען מיט דעס „אַכער-כד זיך בעטפּעפּטיגן, דאָמיט זיא גיכס פּערגעפּסגן, דעס אייגען אויך דעס אַגדערען אויכדער אַגגלוקלכגן שלדגגע דיא דייט פּאַס דעס אייגע אַ אַן אַ פּראַמטע ווערגן, „ווערלכע פּר דאָס ער-וואַכגטע גולד זיך „מצרי“ קריפּטגן, זיך אייגען דערבעלכגן